

INICIEM L'HORT A L'ESCOLA

Dades del centre

ZER Riu Ondara – Escola Sant Roc (Barbens) i Escola Espígol (Tornabous)

a/e: c5004644@xtec.cat

Tel.: 973718158

Web: <http://www.xtec.cat/centres/c5008157/>

Presentació

Un conjunt d'activitats per a dissenyar i portar a terme un hort a l'escola, basades en el coneixement de l'entorn proper.

Nivell educatiu: educació primària

Àmbit temàtic de l'activitat: l'hort

Context d'acció: curricular, gestió, participació i implicació en l'entorn

Tipus d'activitat: acció de centre

Durada: un curs escolar i es programa cronològicament per estacions: tardor (octubre), hivern (gener), primavera (abril) i estiu (juny)

Objectius de l'activitat

- Cercar un espai de divulgació, recerca i experimentació dins l'entorn natural i social dels nens.
- Condicionar un espai del pati per a l'hort escolar.
- Fer investigacions per conèixer com s'ha de fer la posada en marxa de l'hort, les tasques de maneig i les necessitats de cadascuna de les diferents espècies.
- Conèixer les varietats hortícoles locals.
- Relacionar-se amb els hortolans per conèixer i intercanviar experiències i coneixements sobre l'hort.

Seqüenciació de les activitats: descripció metodològica i programació cronològica

Els dos centres que formem part de la ZER Ondara ens hem proposat iniciar l'hort escolar, però abans de començar-hi a treballar hem considerat que s'han d'aprendre alguns conceptes bàsics.

Amb la finalitat d'aprendre nocions bàsiques per fer l'hort (les tasques de maneig, les varietats hortícoles, els moments de sembra i recol·lecció, etc.), els i les alumnes de cada centre han realitzat un seguit de sortides per descobrir i conèixer alguns dels horts del seu poble. Amb l'objectiu de preparar la visita als horts i per tal de treballar-ho curricularment, es treballen prèviament a l'aula les hortalisses que els i les alumnes preveuen que es trobaran a l'hort. Per a cada visita, es treballen unes hortalisses diferents, relacionades amb l'estació de l'any en què ens trobem.

Després es fan les visites als horts, i l'alumnat comprova i veu in situ les hortalisses que prèviament ha treballat a l'aula.

Un cop fetes les visites als horts, els i les alumnes més grans realitzen una fitxa descriptiva de cada varietat hortícola i els més petits en fan un dibuix i una petita descripció. Amb el recull de fitxes i dibuixos, a final de curs es fa un llibre amb els productes d'horta de cada poble.

Paral·lelament a aquestes actuacions també es realitza un banc de llavors, amb llavors que porten els i les alumnes de casa seva. Aquestes llavors seran les que s'utilitzaran per fer planter i començar a fer l'hort del centre. Les activitats que es duen a terme s'adapten a cada nivell educatiu.

A continuació es llisten les activitats principals:

- Observació diària del temps i recull i control de dades meteorològiques (elaboració de gràfics i càlculs matemàtics).
- Investigació amb ajut de les famílies de quins són els productes de temporada.
- Visita a l'hort, descripció i dibuix de la visita.
- Estudi de les característiques pròpies de cada estació. (Característiques físiques, dates de l'estació, mesos de l'any, dites, poemes i descripcions i els seus canvis...).
- Visita a la botiga del poble.
- Fotografies: què trobem a l'hort? diferència entre sembrar i plantar, recol·lecció, etc.
- Escoltar amb respecte les explicacions de l'amo de l'hort i fer preguntes.
- Elaborar la notícia, dins del diari de la classe: "L'hort a"
- Exposició d'una fotografia i d'un dibuix de l'hort que s'ha escollit per consens a la classe.
- Documentació de les tasques pròpies de l'horticultura en cada època de l'any.
- Elaboració de fitxes tècniques de cada una de les hortalisses que es troben a l'hort utilitzant les TIC.
- Treball d'expressió escrita sobre els estris i tasques de l'hort.
- Elaboració d'un Power Point de les sortides de natura.

Nivell educatiu	Activitats/Continguts
Educació infantil	• Observació diària del temps • Investigació amb ajut de les famílies de quins són els productes de temporada • Estudi de les característiques pròpies de cada estació. • Visita a l'hort • Dibuix de la visita
Cicle inicial	• Observació diària del temps, recull diari de la temperatura. • Elaboració mensual de la gràfica del temps • Estudi de les característiques pròpies de cada estació. (Característiques físiques, dates de l'estació, mesos de l'any, dites, poemes i descripcions i els seus canvis...) • Investigació amb ajut de les famílies de quin són els productes de temporada. Visita a la botiga. • Visita a l'hort. Fotografies, què trobem a l'hort? Diferència entre sembrar i plantar. Recol·lecció. Escoltar amb respecte les explicacions de l'amo de l'hort. Fer preguntes... • Elaborar la notícia, dins del diari de la classe "L'hort a" • Descripció i dibuix de la visita. • Exposició d'una fotografia i un dibuix de l'hort que s'ha escollit per consens a la classe.
Cicle mitjà	• Observació i control de dades meteorològiques. • Elaboració de gràfics. • Documentació de les tasques pròpies de l'horticultura en cada època de l'any. • Visita a l'hort. • Elaboració de fitxes tècniques de cada una de les hortalisses que es troben a l'hort utilitzant les TIC. • Treball d'expressió escrita sobre els estris i tasques de l'hort.
Cicle superior	• Observació i control de dades meteorològiques. • Elaboració de gràfics. • Documentació de les tasques pròpies de l'horticultura en cada època de l'any. • Visita a l'hort. • Elaboració de fitxes tècniques de cada una de les hortalisses que es troben a l'hort utilitzant les TIC. • Treball d'expressió escrita sobre els estris i tasques de l'hort. • Elaboració d'un Power Point de les sortides de natura.

Continguts clau, àrees implicades, transversalitat

Els continguts clau de l'activitat són:

- La descoberta de l'entorn: exploració de l'entorn, experimentació-interpretació i raonament-representació.
- La comunicació i llenguatge: observar, escoltar i experimentar; parlar, expressar i comunicar; i interpretar, representar i crear.

Les àrees implicades són llengua catalana i castellana, coneixement del medi natural i social, matemàtica, educació visual i plàstica i educació física.

L'educació per a la salut i l'educació ambiental són els dos eixos transversals d'aquesta activitat.

Competències i processos que es treballen de forma destacada

De les vuit competències bàsiques aquest proposta educativa desenvolupa principalment:

- La competència d'autonomia i iniciativa personal
- La competència comunicativa
- La competència d'autonomia i iniciativa personal
- La competència social i ciutadana
- La competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

En aquesta taula es relacionen els objectius de les competències i les capacitats que es treballen.

OBJECTIUS	CAPACITATS			
	Ser i actuar de forma autònoma	Pensar i comunicar	Descobrir i tenir iniciativa	Convivre i habitar el món
▪ Observar i identificar els diferents elements a l'entorn de l'hort. (Estris, plantes, paisatges, animals, materials...) ▪ Observar i identificar fenòmens naturals (dia, nit, estacions, pluja, vent, fred...) ▪ Afavorir un sentiment de pertinença a l'entorn social en el qual es viu. ▪ Valorar les normes que regeixen la convivència, el respecte i la col·laboració. ▪ Participar en la conservació del medi.	X	X	X	X
	X	X	X	X
	X			X
	X			X
				X
▪ Usar els instruments d'observació (lupes, balances...) ▪ Usar diferents recursos gràfics per recollir i comunicar les observacions (fotografies, dibuixos, gràfics...) ▪ Usar estratègies de mesura (longitud, capacitat, massa, temps, temperatura...)		X	X	
		X	X	
		X	X	
▪ Verbalitzar oralment i per escrit els processos i els resultats. ▪ Usar les TIC per representar i expressar. Conclusions.		X	X	
		X	X	
▪ Valorar les normes que regeixen la convivència, el respecte i la col·laboració. ▪ Usar diferents recursos gràfics per recollir i comunicar les observacions (fotografies, dibuixos, gràfics...)		X		X
	X	X	X	X
▪ Desenvolupar la curiositat i la iniciativa per la descoberta (Fer preguntes, hipòtesis... buscar respostes i conclusions.)	X	X	X	
▪ Verbalitzar oralment i per escrit els processos i els resultats ▪ Usar les TIC per representar i expressar conclusions	X	X	X	X
	X	X	X	X

Participació

Aquesta és una activitat molt participativa, tant dins com fora del centre. Al centre, hi participa tot l'alumnat i professorat, a més a més d'algun pare. Fora del centre, hi participen molts padrins de nens de l'escola i també altres persones del poble (Tornabous o Barbens), ja que ensenyen els seus horts i, a més, també es visita una botiga de queviures.

Suggeriments i orientacions didàctiques

- Memoritzar dites, frases fetes, cançons, poemes relacionades amb les estacions de l'any i l'hort.
- Comentar i explicar les observacions, medicions i aprenentatges.
- Participació autònoma i en petits grups cooperatius a les activitats
- Esforçar-se a comprendre les informacions que arriben pels diferents canals de comunicació i concretament a través de les TIC.
- Utilitzar instruments tecnològics (TIC) en els processos creatius.

Recursos materials i humans

Recursos materials: fotocòpies, folis, cartolines, colors, llapis, llibres de consulta, internet, horts del poble.

Recursos humans: famílies, avis i àvies, professorat acompanyant a les sortides als horts.

Difusió

- En la reunió general de principi de curs s'informa les famílies dels objectius del curs i les activitats que es realitzaran.
- En les diferents reunions per cicles que es fan a principis d'octubre i es demana la seva participació.
- En les tutories individuals, si convé.
- En els consells escolars d'escola i de ZER es va informant de les accions que es van desenvolupant.
- A la revista escolar sempre hi ha unes pàgines dedicades a les escoles verdes on es fa difusió de les activitats les quals són elaborades pels mateixos alumnes.

Avaluació

Durant la realització de l'actuació es valoren en l'alumnat aspectes com: l'autonomia en el treball, la capacitat d'organització, la participació, l'expressió escrita i oral, o la representació gràfica. En finalitzar l'actuació es fa una valoració del procés que ha realitzat cada alumne. D'altra banda, per poder millorar l'activitat, també s'avalua el desenvolupament de l'actuació i el seu funcionament.

L'avaluació es realitza amb els indicadors de resultats establerts al Pla d'autonomia i amb l'avaluació de les diferents activitats.

Aquestes s'avaluen des de tres punts de vista: el grau d'aplicació, la qualitat d'execució i el grau d'impacte.

El criteris d'avaluació utilitzats són els següents:

1. Com s'organitzen.
2. Com superen per ells mateixos les dificultats que se'ls han plantejat.
3. Quina és la precisió en la representació gràfica.
4. Com recorden i relacionen les experiències realitzades.
5. Memorització de dites, frases fetes...
6. Participació en les activitats
7. Tenir interès i confiança en els altres i sentir-se part del grup.
8. Fer de manera autònoma i progressiva les activitats proposades.
9. Identificar característiques i regularitats de l'entorn natural i social.
10. Utilitzar recursos gràfics per recollir i comunicar observacions.
11. Fer anticipacions i comparacions dels resultats de les experimentacions.

12. Usar la llengua oral, el gest i les imatges per expressar idees i emocions.
13. Mostrar interès per la descoberta progressiva de les relacions entre el text oral i l'escrit.
14. Utilització de les TIC.

Un cop finalitzada l'actuació, ens hem adonat que és millor plantar només aquelles espècies vegetals que ens permeten veure'n tot el seu creixement en un curs escolar. Hem arribat a aquesta conclusió, ja que es van plantar espècies pròpies de l'estiu i només en vam poder observar la fase inicial i mitja de creixement i no en vam poder observar la producció del fruit. A més, durant l'estiu l'hort va quedar abandonat; i les plantes es van morir i es van perdre els fruits.

Material annex

Model de fitxa tècnica que s'utilitza per a descriure les hortalisses

Model de fitxa per a dibuixar l'hort en cada estació (l'hort a l'hivern)

Model de fitxa per a descriure l'hort visitat del poble (l'hort a l'hivern)

FITXA TÈCNICA DE

Origen:

Nom en català:

Nom en castellà:

Nom científic;

Estacionalitat o calendari:

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D

Descripció:

Altres Informacions:

L' Hort a l'Hivern

L'HORT DEL POBLE

Nom.....

Data..... C. Inicial

L'hort a l'hivern

Com és l'hort que hem visitat? És igual que l'hort al mes d'octubre?

Què hi ha plantat o sembrat?

Què ens mengem de les hortalisses i verdures que hem vist?

L'HORT DEL POBLE

Quines eines hem vist que feia anar el pagès?

Anomena-les i fes-ne un dibuix

